

PASVALIO RAJONO PARAMOS ŠEIMAI CENTRO VAIKO APSAUGOS POLITIKA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasvalio rajono paramos šeimai centro (toliau – Centras) Vaiko apsaugos politika (toliau – VAP) nustato vaiko teisių ir interesų apsaugos principus, prevencines priemones ir reagavimo tvarką, vykdant socialines paslaugas šeiminiams namams ir krizių centrui.

2. VAP parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (ES) 2016/679 ir Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie SADM rekomendacijomis.

3. VAP nuostatos privalomos visiems Centro darbuotojams, savanoriams, praktikantams ir veiklos partneriams, dirbantiems ar besilankantiems šeiminiams namams ir krizių centre.

II SKYRIUS

VERTYBĖS, PRINCIPAI IR ĮSITIKINIMAI

4. VAP yra paremta šiais principais:

4.1. Asmeninė atsakomybė. Visi Centro darbuotojai, savanoriai privalo demonstruoti aukščiausius elgesio su vaikais standartus.

4.2. Visuotinumai. VAP apima privalomus reikalavimus, kurie taikomi visiems darbuotojams, savanoriams, partneriams visuose Centro veiklos aspektuose, nepriklausomai nuo to, kaip ir kur jie dirba.

4.3. Atvirumas. Centre siekiama sukurti tokią aplinką, kurioje bet koks susirūpinimas ar klausimai, susiję su vaiko saugumo užtikrinimu, gali būti iškelti ir aptarti.

4.4. Skaidrumas ir atskaitomybė. Tai yra esminiai dalykai, siekiant užtikrinti, kad būtų užkardytas, bet koks netinkamas elgesys su vaiku.

4.5. Vaikų dalyvavimas ir nediskriminavimas. Vaikai turi būti įgalinami suvokti savo teises ir jiems turi būti išaiškinta, kas yra priimtina ir nepriimtina, ir ką jie gali daryti, jei susiduria su problemomis ar klausimais.

4.6. Bet kurio vaiko geriausias interesas. Vaiko geriausias interesas yra Centro prioritetas, ir Centre siekiama užtikrinti jo saugumą, sveikatą ir gerovę, įskaitant jo emocinių, psichologinių ir fizinių poreikių patenkinimą.

4.7. Konfidencialumas. Apie visus Centre atsirandančius pranešimus/įtarimus/tyrimus žinos tik tie asmenys, kurie tiesiogiai susiję su pranešimu/įtarimais/tyrimu, o visi su tuo susiję duomenys bus laikomi saugiai. Visa komunikacija taip pat bus konfidenciali ir saugi vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (ES) 2016/679.

4.8. Savalaikiškumas. Tai apima laikotarpius, per kuriuos pranešimas apie įtariamą atvejį turi būti pateiktas ir į jį sureaguota.

5. Smurtas prieš vaikus yra vaiko teisių pažeidimas ir jis yra nepriimtinas visiems Centro darbuotojams ir savanoriams, partneriams.

6. Išdėstyti principai galioja visiems Centro darbuotojams ir savanoriams, partneriams.

7. Centro darbuotojai ir savanoriai, partneriai siekia apsaugoti vaikus nuo bet kokio smurto Centre ir už jo ribų.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI DARBUOTOJAMS, SAVANORIAMS, VEIKLOS PARTNERIAMS

8. Siekdamas užtikrinti vaikų saugumą, Centras būsime darbuotojams ir savanoriams taiko atsakingo įdarbinimo procedūrą.

9. Reikalavimas pateikti oficialų dokumentą, kad asmuo nėra teistas už seksualinio pobūdžio nusikaltimus, yra privalomas visiems Centro darbuotojams ir savanoriams taikomas LR teisės aktuose nustatytas nepriekaištingos reputacijos ir teisės dirbti su vaikais patikrinimas, įskaitant duomenų patikrą pagal galiojančius teisės aktus.

10. Būsime darbuotojai ir savanoriai yra įvertinami dėl tinkamumo dirbti su vaikais.

11. Būsime darbuotojai ir savanoriai yra supažindinami su vaiko apsaugos politika ir elgesio kodeksu.

12. Visi Centro darbuotojai ir savanoriai įsipareigoja laikytis VAP.

IV SKYRIUS

DARBUOTOJŲ IR SAVANORIŲ ŠVIETIMAS

13. Savanoriai ir darbuotojai yra informuoti apie smurto prieš vaikus problemą ir vaikams kylančius pavojus. Savanorių ir darbuotojų žinios šia tema yra atnaujinamos reguliariai organizuojamuose mokymuose, seminaruose, kituose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.

14. Vaiko apsaugos politika yra skelbiama Centro internetinėje svetainėje <https://www.pasvaliopsc.lt/>.

15. Savanoriai ir darbuotojai žino, kokių žingsnių imtis kilus įtarimui apie galimą smurtą prieš vaikus. Siekiant, kad savanorių ir darbuotojų atsakomybės būtų įgyvendinamos tinkamai, jiems yra teikiama pagalba.

16. Mokymuose vaikai yra mokomi atpažinti smurtą ir informuojami, kur ir kaip apie jį pranešti.

17. Centro vykdomi renginiai, projektai ir veiklos yra saugūs vaikams.

V SKYRIUS KOMUNIKACIJA

18. Su vaikais susijusi informacija, pasakojimai ir vaizdinė medžiaga (fotografijos, vaizdo įrašai ar socialinių tinklų informacija) yra naudojami tinkamai, t. y. neatskleidžiant konkrečios, su vaiku susijusios informacijos, saugant vaiko teises, ir neviešinami be vaiko, likusio be tėvų globos, ir tėvų (globėjų) sutikimo vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (ES) 2016/679.

19. Išoriniai asmenys (žurnalistai, fotografai ir kt.), įgyvendinantys komunikacijos priemones ir bendraujantys su vaikais, yra supažindinami su VAP.

20. Vaikai bendrauja su išoriniais asmenimis tik su Centro darbuotojų žinia.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS, REAGAVIMAS Į ĮTARIMUS

21. Savanoriai ir darbuotojai yra asmeniškai atsakingi už savo veiksmus su vaikais.

22. Pagrindinė atsakomybė užtikrinant vaikų saugumą priklauso tiesiogiai su vaikais dirbantiems darbuotojams

23. Centras turi patvirtintą Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių tvarkos aprašą, kuriame apibrėžtas aiškus reagavimo algoritmas, veiksmų seka smurto atveju. Darbuotojai ir savanoriai yra supažindinami su šiuo aprašu ir įsipareigojimą jo laikytis patvirtina savo parašu.

24. Visus įtarimus apie galimą smurtą prieš vaikus Centro darbuotojai praneša Centro direktoriui ar jį pavaduojančiam darbuotojui.

25. Visus įtarimus apie galimą smurtą/sukeltą smurtą prieš vaikus Centro savanoriai praneša Centro direktoriui ar jį pavaduojančiam darbuotojui.

26. Jeigu įtarimai susiję su Centro vadovybe ar kyla interesų konfliktas, pranešimas gali būti teikiamas tiesiogiai Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai.

27. Kilus įtarimams apie galimą smurtą prieš vaikus Centro viduje, specialisto/savanorio veikla yra sustabdoma iki tyrimo dėl smurto prieš vaiką pabaigos vadovaujantis LR darbo kodeksu ir vidaus teisės aktais. Specialisto/savanorio veikla gali būti atnaujinama priklausomai nuo atlikto tyrimo rezultatų.

28. Visi įtarimai apie galimą smurtą prieš vaikus (Centre ir už jo ribų) yra tikrinami bei perduodami atsakingoms institucijoms – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos teritoriniam skyriui, Policijai, Prokuratūrai.

29. Kilus įtarimams apie galimą smurtą prieš vaikus (Centre ir už jo ribų), imamasi veiksmų, užtikrinančių vaikų saugumą ir reikiamą teisinę bei psichologinę pagalbą. Atsižvelgiama į vaikų poreikius.

30. Visi vaikai, gyvenantys Centre, yra informuojami kam ir kaip pranešti apie smurtą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Visi Centro darbuotojai ir savanoriai turi laikytis šios VAP.

32. VAP yra prieinama visiems Centro darbuotojams ir savanoriams.

33. Visi Centro darbuotojai ir savanoriai turi atsakingai reaguoti į įtarimus apie galimą smurtą prieš vaikus Centre ir už jo ribų.

34. Visi Centro darbuotojai ir savanoriai privalo imtis žingsnių, užtikrinančių vaikų saugumą.

35. Visi Centro darbuotojai ir savanoriai elgiasi tinkamai ir efektyviai, bendradarbiauja su specialistais, nagrinėjančiais atvejį.

36. Už VAP įgyvendinimą organizacijoje ir atnaujinimą yra atsakingas Centro direktorius ar jį pavaduojantis darbuotojas.

37. Kartą per metus VAP yra peržiūrima ir, esant poreikiui, atnaujinama.

NETINKAMO ELGESIO SU VAIKAIS PAVYZDŽIAI

Tai Elgesio su vaikais pavyzdžiai, kurie yra neleistini Centro darbuotojams, savanoriams, partneriams.

1. Vaikų mušimas bei kitokia fizinė agresija ar kitos smurto formos panaudojimas.
2. Seksualinių veiksmų atlikimas arba lytinių santykių turėjimas su jaunesniais nei 18 metų asmenimis. Netinkamai suprastas vaiko amžius nėra pasiteisinimas.
3. Santykių su vaikais užmezgimas, kurie gali būti laikomi vaiko išnaudojimu arba smurtu prieš vaiką.
4. Užgaulus elgesys su vaiku arba veiksmai, sukeltys grėsmę vaikui.
5. Netinkamos, agresyvios arba užgaulios kalbos naudojimas bei tokių pasiūlymų ir patarimų teikimas.
6. Netinkamas ar seksualiai provokuojantis elgesys.
7. Miegojimas toje pačioje lovoje ar tame pačiame kambaryje su vaiku, arba priėmimas į savo namus nakvoti vaiką(-us), su kuriuo dirbama, be vadovo žinios (ši taisyklė negalioja savo vaikų atžvilgiu).
8. Asmeninio pobūdžio dalykų, kuriuos vaikas geba padaryti pats, darymas už vaiką.
9. Vaikų nelegalaus, nesaugaus ar smurtinio elgesio toleravimas arba dalyvavimas tokiuose veiksmuose.
10. Elgesys, kuriuo siekiama sugėdinti, pažeminti, sumenkinti vaikus arba kitokiu būdu psichologiškai smurtauti prieš vaikus.
11. Diskriminavimas ar išskirtinis kai kurių vaikų traktavimas, suteikiant jiems daugiau privilegijų, lyginant su kitais vaikais.
12. Neįprastai ilgo laiko tarpo leidimas su vaikais, su kuriais dirbama, atskirai nuo kitų asmenų.
13. Netinkamų turinio vaizdų, filmų ir interneto puslapių, įskaitant pornografiją ir smurtą, demonstravimas vaikui.
14. Patekimas į situaciją, dėl kurios asmuo gali būti apkaltintas netinkamu elgesiu.
15. Nuolatinis neigiamas vaiko, jo poelgių, pomėgių, darbų vertinimas.
16. Toks suaugusiųjų elgesys, kai vaikas nuolat jaučia, kad suaugusysis yra psichologiškai nuo jo atsiribojęs;
17. Nuolatinis vaiko naudojimas suaugusiųjų psichologinėms, tarpasmeninėms, finansinėms ar kitoms problemoms spręsti.

18. Vaiko skatinimas įsitraukti į asocialią ar destruktivią veiklą.

19. Sąlygų nesudarymas reikiamiems vaiko socialiniams santykiams su socialine aplinka susiformuoti, tokių santykių nutraukimas.

20. Nuolatinis gąsdinimas.

21. Per griežtas kontroliavimas, per didelis atlidumas, elgesio su vaiku nenuoseklumas. Netinkamo elgesio su vaikais pavyzdžių sąrašas nėra baigtinis. Darbuotojai, savanoriai, partneriai visada privalo vengti veiksmų ar elgesio, kuris gali būti netinkamai suprastas, yra potencialiai žalojantis.

PASVALIO RAJONO PARAMOS ŠEIMAI CENTRO
VAIKO APSAUGOS POLITIKOS VERSIJA SKIRTA VAIKAMS
TU TURI TEISĘ BŪTI SAUGUS

- ✓ Tu turi teisę būti saugus (-i) visada – Centro Šeiminiuose namuose, Šeimos krizių centre ir už jų ribų.
- ✓ Niekas neturi teisės tavęs mušti, žeminti, gąsdinti, skaudinti ar versti daryti tai, ko nenori.
- ✓ Smurtas niekada nėra tavo kaltė.

KAS YRA NETINKAMAS ELGESYS?

Netinkamas elgesys yra tada, kai:

- ✓ tave muša, stumdo ar kitaip skaudina;
- ✓ tave gąsdina, žemina, šaukia, tyčiojasi;
- ✓ liečia tave taip, kaip tau nemalonu;
- ✓ liepia laikyti paslaptis, kurios kelia baimę ar nerimą;
- ✓ verčia daryti neteisėtus ar pavojingus dalykus.

KĄ DARYTI, JEI TAU NESAUGU?

Jei jautiesi nesaugiai ar kažkas tave skaudina:

- ✓ Pasakyk suaugusiajam, kuriuo pasitiki (socialiniam darbuotojui, auklėtojui, psichologui).
- ✓ Gali kreiptis į Centro direktorių.
- ✓ Gali skambinti Vaiko teisių linija – 8 800 10 800.
- ✓ Jei labai baisu – skambink 112.

ATMINK:

- ✓ Tu visada gali prašyti pagalbos.
- ✓ Suaugusieji privalo tave išklausyti ir padėti.
- ✓ Tu nebūsi nubaustas (-a) už tai, kad pasakei tiesą.

Ši informacija pateikiama visiems vaikams, gyvenantiems ar laikinai apsistojusiems Centro Šeiminiuose namuose, Šeimos krizių centre.
